

Nummer 242, september 2009

'Ieder kind een talent!' 2010

Gedeputeerde Staten van Limburg zien geen aanleiding het Beleidskader Jeugdzorg Limburg 2009-2012 ingrijpend aan te passen. "De daarin geformuleerde ambities voldoen om ook in 2010 tegemoet te komen aan vragen die kinderen, jongeren en ouders de jeugdzorg stellen". Dat zegt het Provinciaal Bestuur van Limburg in de inspraakversie van het Uitvoeringsprogramma Jeugdzorg Limburg 2010: 'Ieder kind is een talent!'. Het document wordt nu met belanghebbenden besproken. De Provincie Limburg gaat ervan uit in 2010 in totaal 109 miljoen euro voor jeugdzorg beschikbaar te hebben.

Richting

In de inspraakversie zijn de doelen beschreven die de Provincie Limburg in 2010 wil realiseren. De doelen zijn gebaseerd op het Beleidskader Jeugdzorg Limburg 2009-2012 dat op 17 december 2008 door het Limburgs Parlement werd vastgesteld. Het concept-Uitvoeringsprogramma Jeugdzorg Limburg 2010 geeft voor het betreffende jaar invulling aan de Vernieuwingsagenda jeugdzorg.
(vervolg op pagina 2)

In dit nummer:

Jeugdzorgbudget 2010

Landelijke doelstellingen jeugdzorg in gevaar

Wegwerken wachtlijsten moet

Extra geld voor scholieren met problemen

Regeldruk AanPak

Cliënten op weg in de jeugdzorg

Marokkaanse jongens plegen minder ernstige delicten

Vaker gedragsproblemen bij jongeren achterstandsgebieden

Ouders over basisonderwijs

Verlofbeleid PIJ-jongeren

Provinciaal Nieuws

(vervolg van voorpagina)

Ook geeft het richting aan het beleid dat de Provincie Limburg met Bureau Jeugdzorg en de zorgaanbieders Mutsaersstichting, Rubicon Jeugdzorg en XONAR voorstaat. Iedereen is in de gelegenheid op het document te reageren. Reacties worden verwerkt in een definitief Uitvoeringsprogramma voor 2010 dat op 19 december 2009 in het Limburgs Parlement wordt besproken.

Vernieuwingsagenda

Onderdeel van de inspraakversie van het Uitvoeringsprogramma voor 2010 vormt de 'Vernieuwingsagenda Jeugdzorg Limburg'. Deze bestaat uit vier programmalijnen met in totaal vijftien projecten. Hiermee wil de Provincie Limburg de jeugdzorg in Limburg vernieuwen en van een kwalitatieve impuls te voorzien. Zo wil het Provinciaal Bestuur samen met gemeenten sterk inzetten op preventie en opvoedingsondersteuning. "Wij kiezen daarbij vooral voor opvoedingsondersteuning aan ouders die 'gewone' vragen hebben over opvoeden en opgroeien en minder voor de doelgroep die potentieel risico's lopen. Voor hen immers zijn (intensieve) vormen van ondersteuning en eventueel verwijzing naar hulpverlening aanwezig", zo zeggen Gedeputeerde Staten.

Professionalisering

In overeenstemming met eerder vastgestelde ambities zet de Provincie Limburg ook in 2010 sterk in op kwaliteitsverbetering van de professional. "Het moet leiden tot moderne beroepskrachten, die vakbekwaam, kundig en bij de tijd zijn. Ook zijn beroepskrachten georganiseerd en erkend", zo staat in de inspraakversie van het Uitvoeringsprogramma voor 2010. In dit kader wil het Provinciaal Bestuur van Limburg dat iedere jeugdzorginstelling in 2010 over 'Leven-lang leren-plannen' beschikt die van tijdspaden zijn voorzien voor implementatie. Ook wil de Provincie Limburg met 'Leermeester-leerling'-trajecten starten, waarin de ervaren professional, de aankomend professional "de kneepjes van het vak" leert.

Samenwerking

Intersectorale samenwerking blijft speerpunt van

beleid. Zo willen Gedeputeerde Staten extra investeren in de totstandkoming van een integrale indicatiestelling. Dat is nodig omdat de implementatie van het landelijk vastgestelde 'Kader Integraal Indiceren' in Limburg "langzamer verloopt dan verwacht". Het Provinciaal Bestuur noemt het opvallend dat in Limburg regelgeving door betrokkenen als "belemmerend" wordt ervaren om tot een 'échte' integrale indicatiestelling over te gaan, terwijl "deze wettelijke belemmeringen andere provincies zijn overwonnen, met dezelfde regelgeving". Daarom gaat de Provincie Limburg "met betrokkenen(...) na welke randvoorwaarden nodig zijn om ook in deze provincie tot één integrale indicatiestelling te kunnen overgaan".

Zorgadviesteams

Bij Bureaus Jeugdzorg zegt de Provincie Limburg "een tendens" te signaleren) dat die van structurele deelname aan zorgadviesteams in het onderwijs (kunnen) afzien, "door de toegenomen deskundigheid die deze teams hebben". De 'vrijvallende' capaciteit zetten Bureaus Jeugdzorg in voor nieuwe vragen, aldus Gedeputeerde Staten. Naar de (nabije) toekomst ziet de Provincie Limburg ook mogelijkheden om het budget dat nu aan het stellen van indicaties wordt uitgegeven, aan andere – minder kwalitatief ontwikkelde – functies te besteden. Dat kan gebeuren, zodra de wettelijke bepaling vervalt dat in het indicatiebesluit een werkingsduur moet worden opgenomen. "Ook het verdwijnen van wachtlijsten eind 2009, moet een verder nivellerend effect hebben op het aantal indicatiebesluiten".

Prestatieindicatoren

Bij de provinciale jeugdzorgaanbieders gaan Gedeputeerde Staten ervan uit in de loop van 2010 de eerste resultaten beschikbaar te krijgen uit de metingen die ten grondslag liggen aan de eerder vastgestelde prestatie-indicatoren. Vooral het antwoord op de vraag of de doelen die met jeugdzorg worden beoogd, ook écht – na afloop van de hulp - zijn gerealiseerd, vindt het Provinciaal Bestuur van Limburg erg belangrijk. Dat geldt ook voor de cliënttevredenheid. Alle prestatie-indicatoren worden gemeten met landelijk gevalideerde instrumenten. Voor wat de gesloten jeugdzorg betreft, kondigt de Provincie Limburg aan initiatieven te zullen nemen die ertoe leiden dat jongeren die uit de gesloten

jeugdzorg worden ontslagen en verdere (jeugd)zorg nodig hebben, die ook zullen krijgen.

Een exemplaar van de inspraakversie van het Uitvoeringsprogramma Jeugdzorg Limburg 2010 is desgewenst kosteloos verkrijgbaar bij de Provincie Limburg (secretariaat team Jeugdzorg, telefoonnummer 043 – 389 7105).

Limburgs parlement positief

“Met de gegevens van dit moment, zien wij samen met Bureau Jeugdzorg en de Limburgs jeugdzorgaanbieders, mogelijkheden de wachtlijsten langer dan negen weken, eind dit jaar te hebben weggewerkt”. Dat zei de Limburgse gedeputeerde voor jeugdzorg mevrouw Wolfs tijdens de bespreking van de inspraakversie van het Uitvoeringsprogramma Jeugdzorg Limburg 2010 met leden van het Limburgs Parlement. Mevrouw Wolfs gaf rond de wachtlijstontwikkeling in Limburg aan complimenten te hebben gekregen van minister Rouvoet.

Toelichting

Tijdens de bespreking van de inspraakversie van het Uitvoeringsprogramma voor 2010, gaven alle fracties in Provinciale Staten van Limburg aan, vooralsnog tevreden te zijn over de resultaten die rond de beoogde herverdeling van de landelijke middelen voor jeugdzorg voor Limburg zijn bereikt (zie elders in dit Infobulletin, red.). Ook toonde het merendeel van de fracties zich positief over de gerealiseerde daling van het aantal wachtenden langer dan negen weken. VVD-jeugdzorgwoordvoerder de heer Aarts constateerde dat de meeste ambities “op schema” liggen. Daar waar dat niet het geval is, verzocht hij Gedeputeerde Staten om in het definitieve Uitvoeringsprogramma op de reden van het uitstel een toelichting te geven.

Oren

CDA-woordvoerder mevrouw Van de Beuken gaf aan van mening te zijn dat professionals in de jeugdzorg

meer dan nu het geval is, in de gelegenheid moeten zijn om op de provinciale ambities en doelen voor de jeugdzorg te reageren. “Het provinciale jeugdzorgbeleid moet tussen de oren van de werkvloer zitten”, zo liet zij weten. Zij gaf – op grond van verkregen signalen – aan kritisch te zijn over de gerealiseerde samenwerking tussen de provinciale jeugdzorgaanbieders en andere aanbieders van jeugdzorg. Naar het oordeel van haar fractie, dienen maatschappelijke stages niet met jeugdzorg te worden “gelinkt”. De heer Wessels van D66, waarschuwde voor een te exclusief ‘vastklampen’ van instellingen en professionals aan vastgestelde protocollen.

Tempo

In zijn (schriftelijke) bijdrage liet ook de woordvoerder van GroenLinks, de heer Schroër, weten positief te zijn over de plannen. Dat nam niet weg dat hij vroeg om meer tempo. “De acties moeten van het papier los komen”. Als voorbeelden daarvan noemde hij het project ‘Prima Pleegzorg’ en het voornemen dat cliënten een keuze kunnen maken tussen meerdere voorgedragen hulpverleners. Mevrouw Medendorp brak namens de PvdA-fractie een lans voor de betaling van de professionals in de jeugdzorg. Zij verzocht gedeputeerde mevrouw Wolfs te kijken naar de kwaliteit van de hulpverleners in relatie tot hun verdiensten. Naar haar oordeel laten de salarissen in de jeugdzorg te wensen over.

Leerstoelen jeugdzorg

Op initiatief van het VVD-fractielid in het Limburgse Parlement de heer Aarts, onderzoekt gedeputeerde mevrouw Wolfs de mogelijkheden om twee bijzondere leerstoelen voor jeugdzorg in de provincie Limburg te realiseren. De noodzaak tot het instellen van bijzondere leerstoelen achtte de heer Aarts nodig omdat de Limburgse jeugdzorg “kennisachterstand” heeft en tegen vragen aanloopt die op dit moment onvoldoende adequaat zijn te beantwoorden.

Zorginnovatie

De heer Aarts bepleitte de bijzondere leerstoelen te verbinden aan de Universiteit Maastricht. In dit kader noemde hij 'Jeugdzorg' en 'Kinderpsychiatrie' als mogelijke onderwerpen. De leerstoelen dienen wat hem betreft "zorginnovatie voor de langere termijn" te bewerkstelligen. In haar reactie zei mevrouw Wolfs het "op zich een prima initiatief" te vinden. Bij het onderzoek naar de vraag hoe de leerstoelen in te vullen, zag zij ook graag de Hogeschool Zuyd betrokken. "Studenten die daar afstuderen, staan dichterbij de jeugdzorg, dan degenen die een universiteit verlaten". Ook de kosten van bijzondere leerstoelen dienen bij de vraag naar de mogelijkheden van het realiseren ervan, te worden betrokken.

Observant

De gedeputeerde zegde de heer Aarts toe hem – en daarmee het Limburgse Parlement – over de uitkomsten van haar onderzoek naar de mogelijkheden bijzondere leerstoelen (Universiteit) en bijzondere lectoraten (Hogeschool), eind november 2010 te zullen informeren. In het weekblad 'Observant' van de Universiteit Maastricht, laat rector magnificus de heer Mols weten "niet afwijzend" tegenover een bijzondere leerstoel jeugdzorg te staan. "Ik vind het niet onverstandig dat mensen over zo'n voorstel nadenken, maar het lijkt me wel verstandig dat ze zich daarover eerst met de rector verstaan, voordat ze het in de openbaarheid brengen", aldus de heer Mols.

Jeugdzorgbudget 2010

De Limburgse gedeputeerde mevrouw Wolfs verwacht dat het jeugdzorgbudget voor de provincie Limburg in 2010 op het niveau van 2009 kan worden gehandhaafd. Dat zegt zij in een brief die ze aan het Limburgs Parlement heeft toegestuurd. In een mondelinge toelichting tijdens een van de vergaderingen, gaf zij aan dat het nu voor de minister voor Jeugd en Gezin te laat is besluiten te nemen die ingrijpende gevolgen hebben voor het jeugdzorgbudget in Limburg.

Vastgelopen

In haar brief aan Provinciale Staten laat mevrouw Wolfs weten dat de onderhandelingen van de provincies en het ministerie voor Jeugd en Gezin over het jeugdzorgbudget 2010, zijn vastgelopen. Vanuit het perspectief van de provincies is er in 2010 meer geld nodig om de jeugdzorg te kunnen financieren dan in 2009. In een 'eigen' document hebben de provincies de minister voor Jeugd en Gezin gedetailleerd laten weten wat extra nodig is. In het document geven de provincies ook aan dat het nu te laat is nog tot een herverdeling van de jeugdzorgmiddelen voor 2010 over te gaan. Zo'n laat besluit over een herverdeling zou als 'onbehoorlijk bestuur' kunnen worden aangevochten.

Lobby

In een nadere toelichting waarschuwde mevrouw Wolfs voor optimisme. "De signalen die wij nu krijgen is dat het herverdeeldmodel, dat ontzettend negatief voor Limburg zou uitpakken (met een korting van max. 23 miljoen euro, red.), in 2010 niet doorgaat". Daarmee heeft de lobby die vanuit Limburg is opgezet tot een eerste succes geleid, aldus de gedeputeerde. "Men realiseert zich dat een korting in een omvang van 25% niet in enkele maanden te verwezenlijken is". Het jaar respijt waarvan nu sprake lijkt te zijn, moet worden gebruikt om de lobby verder vorm te geven. Mevrouw Wolfs zei zich te realiseren dat dit geen gemakkelijke opdracht is, omdat het merendeel van de provincies wél tevreden is als de jeugdzorgmiddelen worden herverdeeld.

Onzekerheid

In zijn op Prinsjesdag gepresenteerde begroting 2010, laat minister Rouvoet voor Jeugd en Gezin weten, dat het overleg met de provincies "nog niet geleid (heeft) tot het vaststellen van het jeugdzorgbudget 2010". Wel zegt hij dat 1,28 miljard euro beschikbaar is. Volgens provinciale berekeningen is dit bedrag lager dan het structurele bedrag voor 2009. Om die reden hebben de provincies aangedrongen "op nader overleg op korte termijn" met de minister voor Jeugd en Gezin. Wel bestaat er zekerheid over extra structureel bedrag van 12,6 miljoen euro voor jeugdigen die als gevolg van de maatregelen in de AWBZ (beperking van het aantal persoonsgebonden budgetten bijvoorbeeld, red.), een beroep zullen doen op de Wet op de jeugdzorg.

Bestuurscrises

Drie Limburgse (jeugd)welzijnsinstellingen worden sinds een aantal maanden met zodanige problemen in bestuur en management geconfronteerd dat de betreffende raden van bestuur door hun raden van toezicht zijn weggestuurd. In alle gevallen is nu sprake van slepende juridische procedures tussen voormalige bestuurders en hun toezichthouder. Bij de drie instellingen gaat om de provinciaal gefinancierde jeugdzorgorganisatie XONAR en de gemeentelijk gefinancierde instellingen Trajekt en Wel.kom.

XONAR

Het juridische getouwtrek over het ontbinden van de arbeidsovereenkomst van de bestuurder van XONAR is nog niet voorbij. De rechter in het Belgische Tongeren (woonplaats van de op non-actief gestelde bestuurder) heeft de behandeling van het verzoek van de Raad van Toezicht van XONAR om ontbinding van de arbeidsovereenkomst, opgeschort. Volgens de rechter dient eerst de behandeling van het kort geding in hoger beroep dat de bestuurder tegen zijn op non-actief stelling heeft ingesteld, te worden afgewacht. De bestuurder spande een kort geding tegen een tweede op non-actief stelling aan, maar werd (nadat een eerste kort geding door hem was gewonnen) in het ongelijk gesteld. Tegen die laatste uitspraak is hij in beroep gedaan. Dat dient medio oktober in Den Bosch. Daarna kan – afhankelijk van de uitspraak – de zaak over het ontbinden van de arbeidsovereenkomst worden voortgezet.

Trajekt

De kantonrechter in Maastricht heeft de arbeidsovereenkomst van de bestuurder van welzijnsinstelling Trajekt ontbonden en een ontslagvergoeding van 35.000 euro vastgesteld. De bestuurder was anderhalf jaar in dienst van Trajekt. De kantonrechter achtte terugkeer niet realistisch, aangezien de bestuurder geen draagvlak meer had in “relevante geledingen van de organisatie”. Volgens de rechter realiseerde de bestuurder zich

onvoldoende dat er meer aan de hand was dan weerstand tegen verandering alleen. In de richting van de Raad van Toezicht liet de kantonrechter weten het onjuist te vinden dat de bestuurder “niet altijd zorgvuldig met voor hem onplezierige feiten” is geconfronteerd. Dat geldt met name voor de informatie die de Raad van Toezicht de pers verstrekke, zonder de bestuurder vooraf op publicatie van die gegevens te wijzen.

Wel.kom

De kantonrechter in Roermond heeft geen uitspraak gedaan bij de behandeling van de ontbinding van de arbeidsovereenkomst van de twee bestuurders bij de Noord- en Midden-Limburgse welzijnsinstelling Wel.kom. Volgens de rechter is de ontslagaanvraag van de Raad van Toezicht juridisch slecht onderbouwd. Hij adviseerde de Raad van Toezicht op te stappen en de bestuurders na overleg met de gemeenten te laten terugkeren. Ontbinding van de arbeidsovereenkomsten zou Wel.kom volgens de rechter 1 miljoen euro kosten. De kantonrechter verzocht de Raad van Toezicht hem over de uitvoering van het advies te informeren. Daarop trok de Raad van Toezicht de beide ontslagverzoeken in met handhaving van de op non-actief stelling van beide bestuurders.

Ondersteuning Centra voor Jeugd en Gezin verlengd

Het ondersteuningaanbod van de Provincie Limburg bij het ontwikkelen van gemeentelijke Centra voor Jeugd en Gezin dat in september 2008 is gestart, wordt verlengd tot en met mei 2010. Dat hebben Gedeputeerde Staten onlangs besloten. Het ondersteuningsaanbod bestaat uit een deskundige die gemeenten adviseert bij het ontwikkelen en realiseren van Centra voor Jeugd en Gezin. Eind 2009 zullen in tien Limburgse gemeenten Centra voor Jeugd en Gezin zijn. In 2011 dient iedere Limburgse gemeente over een Centrum voor Jeugd en Gezin te beschikken.

Gemeenten moeten van het Rijk ervoor zorgen dat uiterlijk in 2011 een landelijk dekkend netwerk van Centra voor Jeugd en Gezin is gerealiseerd. Centra voor Jeugd en Gezin moeten voor alle jeugdigen en hun ouders een laagdrempelig opvoed- en ondersteuningsaanbod hebben. De regieverantwoordelijkheid voor de totstandkoming van de Centra voor Jeugd en Gezin ligt bij de gemeenten. Het provinciale ondersteuningsaanbod is bedoeld als 'inspirator en aanjager' in dit hele proces.

Gedeputeerde Odile Wolfs: "Wij vinden het belangrijk dat Centra voor Jeugd en Gezin zich niet ontwikkelen tot 'probleemcentra'. Het moeten vooral laagdrempelige inlooppunten worden én blijven waar alle ouders en kinderen terecht kunnen met vragen over opvoeden en opgroeien. (Aanstaande) ouders, kinderen en jongeren tot 23 jaar moeten voor alles wat met opgroeien en opvoeden te maken heeft hier terecht kunnen."

Doel van het provinciale ondersteuningsaanbod is om zoveel mogelijk Limburgse gemeenten te stimuleren om zich op de Centra voor Jeugd en Gezin te gaan oriënteren en van daaruit stappen te zetten richting ontwikkeling, uitvoering en realisering ervan. Vanaf de start heeft een groot deel van de Limburgse gemeenten gebruik gemaakt van de door de Provincie aangeboden deskundige. De inzet van deze deskundige werkt als een vliegwiel.

Bij de start (in september 2008) is in Limburg een nulmeting uitgevoerd. Daaruit kwam naar voren dat zowat de helft van de -op dat moment- 39 Limburgse gemeenten zich in een oriëntatiefase bevond, of een fase ervoor. Met de ontwikkelingsfase was 30% bezig en 10% met de implementatie.

De eerste Centra voor Jeugd en Gezin in Limburg zijn inmiddels een feit. Koplopers waren Bergen en Helden en inmiddels zijn er ook Centra voor Jeugd en Gezin in Venlo, Geleen en Heerlen. In de loop van dit jaar worden verder nog nieuwe centra geopend in Maasgouw, Leudal, Nederweert, Weert, Kerkrade. Na de zomer opent het Centrum voor Jeugd en Gezin in Gulpen-Wittem virtueel haar deuren. Gemeenten zijn veelal in regionaal

verband in een goed tempo bezig met de voorbereiding en ontwikkeling van hun eigen Centrum voor Jeugd en Gezin. Deze regionale samenwerking zorgt voor een herkenbare werkwijze en aanpak voor inwoners in een regio.

Limburgs jeugdbeleid in de pers

De drie jeugdzorgorganisaties in Limburg krijgen opgeteld ruim 7,5 miljoen euro subsidie van het ministerie voor Jeugd en Gezin. Dat melden *Dagblad De Limburger*, het *Limburgs Dagblad* en *L1-radio* op 3 september jl. Met de subsidie kunnen XONAR, Rubicon Jeugdzorg en Mutsaersstichting het achterstallig onderhoud aanpakken van hun onroerend goed. Met 3,7 miljoen euro krijgt Mutsaersstichting het meeste geld. XONAR kan ruim 3,5 miljoen euro tegemoet zien en Rubicon ontvangt 300.000 euro. Met het extra geld probeert het ministerie voor Jeugd en Gezin bij te dragen aan het draaiende houden van de economie. De jeugdzorginstellingen moeten de subsidies voor eind 2010 hebben besteed, waarbij het kabinet erop rekent dat men in zee gaat met aannemers in de eigen regio.

Een eigenaar van een kledingzaak in Maastricht organiseert binnenkort een benefietmodeshow voor Bureau Jeugdzorg. Dat staat op 4 september jl. in het landelijke blad *re.Public* dat tweewekelijks verschijnt. Hulpverlener de heer Slangen van Bureau Jeugdzorg Maastricht zegt heel blij te zijn met de 'armoedepot'. Het geld gaat vooral naar extraatjes, zoals een zwemabonnement en knuffels. Maar ook een winterjas, steunzolen en een bril worden eruit betaald. In het artikel zegt het Tweede Kamerlid voor D66 mevrouw Koser Kaya de situatie "te gek voor woorden" te vinden. "Elk jaar gaat er meer geld naar jeugdzorg. Wat wordt daarmee gedaan?". Volgens haar is de jeugdzorg vooral bezig met het optuigen van instituties in plaats van hulp geven aan kinderen.

Om schooluitval van leerlingen in het onderwijs in Maastricht te bestrijden, begint vrijwilligersorganisatie Stichting 't Gilde Maastricht een coachproject, aldus berichten in *Dagblad De Limburger* en het *Limburgs Dagblad* op 5 september jl. Rond Kerstmis zouden de eerste begeleiders van 'Coach4you' met leerlingen uit

groep 8 van de basisschool aan de slag moeten gaan. Het gaat om onbetaalde vertrouwenspersonen die kinderen uit risicogroepen niet alleen begeleiden bij hun huiswerk. Ze helpen de tieners ook te motiveren en zelfstandiger te werken en ze bieden een luisterend oor bij problemen. De begeleiding gebeurt alleen als de leerling en de ouders daar zelf open voor staan. Coaches moeten minimaal een opleiding op hbo-niveau hebben gevolgd.

Volgens *Dagblad De Limburger* en het *Limburgs Dagblad* op 7 september jl. stuurt de gemeente Maastricht aan op verplaatsing van het Instituut voor Orthopedagogisch Onderwijs van Maastricht naar Gronsveld. Ook houdt zij er rekening mee dat nog een extra vestiging voor deze school voor autistische leerlingen moet worden gerealiseerd. De voormalige vmbo-school in Gronsveld kan geschikt gemaakt worden voor maximaal driehonderd autistische leerlingen. De kans is echter groot dat de school in 2013 over ruim vijfhonderd leerlingen beschikt. Volgens de Maastrichtse wethouder de heer Costongs kunnen de huisvestingsproblemen worden opgelost door ook gebruik te maken locaties die vrijkomen als gevolg van de vertraagde woningbouwprogramma's.

De Valkenburgse firma Raad & Daad heeft op grote schaal persoonlijke budgetten voor zorgbehoevenden achtergehouden. Dat staat op 10 september jl. in *Dagblad De Limburger* en het *Limburgs Dagblad*. Raad & Daad geeft op verzoek van particulieren de zorg die zij nodig hebben. Particulieren betalen die zorg aan Raad & Daad uit hun persoonsgebonden budget, waarvoor zij geïndiceerd zijn. De organisatie ondersteunt ook veel kinderen die een persoonsgebonden budget hebben. Uit onderzoek blijkt dat Raad & Daad bedragen van persoonsgebonden budgetten die 'over' zijn achterhoudt en die inzet voor particulieren met een lager persoonsgebonden budget. Mevrouw Vogel van zorgverzekeraar CZ zegt zo'n werkwijze nog nooit te hebben mee gemaakt. "We hebben het hier over budgetten die persoonsgebonden zijn en waarmee zichtbaar activiteiten voor andere particulieren zijn gefinancierd".

"Je moet als bestuurder je uiterste houdbaarheidsdatum goed in de gaten houden. Het mooiste is om,

net voordat die verlopen is, een andere uitdaging aan te gaan". Dat zegt de heer Steerneman op 10 september jl. in *Dagblad De Limburger* en het *Limburgs Dagblad*. De heer Steerneman was ruim zes jaar bestuurder van Rubicon Jeugdzorg en maakte onlangs de overstap naar de ouderenzorg. In het interview laat de heer Steerneman weten geen ambitie te hebben gehad om te solliciteren op de vacante bestuursfunctie bij de veel grotere collega-instelling XONAR. "Dat zou meer van hetzelfde zijn geweest. Ik denk bovendien dat ik dan Rubicon zou zijn gaan missen". Wel geeft de heer Steerneman toe dat zijn vertrek qua timing niet ideaal is. "Nu zitten beide jeugdzorginstellingen even zonder bestuurder, dat is natuurlijk niet handig voor de continuïteit en de onderlinge samenwerking".

Volgens *Dagblad De Limburger* van 12 september jl. gaat de gemeente Roermond jaarlijks de ouders van 110 kinderen helpen de kosten van het lidmaatschap van een sportorganisatie te betalen. Dat gebeurt met de zogenoemde Aboutaleb-gelden die voor armoedebestrijding beschikbaar zijn gesteld. In combinatie met middelen van het Jeugdsportfonds Limburg, betekent dat, dat er voor de genoemde 110 kinderen elk 250 euro per jaar beschikbaar is. Het geld gaat naar sportverenigingen waar de kinderen lid van zijn of lid van zullen worden. Daarnaast heeft de gemeente de Stichting Leerhulp bijna 20.000 euro gegeven voor muzieklessen op scholen met onderwijsachterstanden.

De gemeente Beek schiet op onderdelen van de maatschappelijke ondersteuning tekort. Dat staat op 12 september jl. in *Dagblad De Limburger* en het *Limburgs Dagblad*. Volgens de gemeentelijke Rekenkamer mist het beleid rond de Wet maatschappelijke ondersteuning "focus en samenhang tussen de verschillende doelgroepen". Voor een aantal doelgroepen, met name preventieve jeugdzorg en ondersteuning voor mantelzorgers en vrijwilligers, bestaat überhaupt nog geen duidelijk beleid. Ook de beleidsplannen zijn niet concreet genoeg. Binnenkort wordt ook het beleid in de andere gemeenten in de Westelijke Mijnstreek onderzocht.

Met het nieuwe project "Mind your business" wil de gemeente Beek de stem van jongeren binnen de gemeente nadrukkelijker laten doorklinken. Deze

'zeepkist' komt in de vorm van een nog te lanceren jongeren website. Dat staat op 15 september jl. in *Dagblad De Limburger* en het *Limburgs Dagblad*. De gemeente heeft een bedrag van bijna twintigduizend euro beschikbaar gesteld voor uitvoering van het project dat wordt opgezet in samenwerking met de Provincie Limburg en Partners in Welzijn. Spil van het project wordt een website die in 2010 beschikbaar komt. Daarop worden de meningen en wensen van jongeren verzameld en gepresenteerd. Het is de bedoeling dat elke gemeente in Westelijke Mijnstreek met een dergelijke website aan de gang gaan.

De gemeente Schinnen hoopt met het nieuwe minimabeleid 20% meer mensen uit die gemeente een financieel steuntje in de rug te geven. Dat laat wethouder mevrouw Adriaans op 15 september jl. weten in *Dagblad De Limburger* en het *Limburgs Dagblad*. Straks komt iedereen voor minimabeleid in aanmerking die tot 120% van het minimuminkomen verdient, nu is dat 115%. Ook de bijdrageregeling voor sociaal-culturele activiteiten wordt uitgebreid. Concreet betekent dit dat er 270 gezinnen in Schinnen per kind een extra bedrag van 150 euro kunnen krijgen. De ouders moeten aannemelijk maken dat ze het geld uitgeven voor bijvoorbeeld sportactiviteiten, huiswerkbegeleiding of deelname aan een club.

Volgens *Dagblad De Limburger* van 18 september jl. wil de gemeente Weert meewerken aan de komst van een permanente voorziening voor autistische kinderen in Swartbroek. Mevrouw Van Hout uit Meijel is van plan om in Swartbroek op 1 maart 2010 dagbesteding te starten. Behalve activiteiten voor autistische kinderen in de leeftijdsgroep 6-16 jaar, wil de initiatiefneemster ook voor senioren dagbesteding starten. De gemeente Weert wil voor de vestiging van de voorziening toestemming geven, omdat in Swartbroek een dergelijke vorm van maatschappelijke dienstverlening ontbreekt, "terwijl daar wel vraag naar is". De initiatiefneemster wil in de voorziening maximaal tien kinderen per dagdeel opnemen.

Jeugd en gezin 2010

Binnen de bestaande wettelijke kaders in het jeugd- en gezinsbeleid zijn verbeteringen gerealiseerd. Dat neemt niet weg dat het kabinet op "knelpunten en beperkingen" stuit, die "nadrukkelijk de vraag oproepen of deze zonder aanpassingen opgelost kunnen worden". Het snel gestegen beroep op specialistische jeugdvoorzieningen, roept de vraag op of het kabinet de juiste dingen doet om de jeugd te helpen opgroeien. "Begin 2010 is daarom een goed moment om een balans op te maken over de toekomst van de zorg voor de jeugd".

Verbeteren

Dat zegt de minister voor Jeugd en Gezin in zijn inleiding van de begroting 2010, die hij op Prinsjesdag presenteerde. Met 'de toekomst van de zorg voor de jeugd' zal het kabinet de Tweede Kamer informeren over de werking van het jeugdzorgstelsel in de volle breedte en aangeven welke wijzigingen nodig zijn om de opvoedhulp, de jeugdhulpverlening, de jeugdbescherming, kortom de zorg voor jeugd, te verbeteren. "De voorstellen dienen er toe bij te dragen dat de eigen kracht van kinderen en gezinnen wordt versterkt, de groei op specialistische voorzieningen wordt verminderd door inzet van vroegtijdige hulp en een goede nazorg". Ook is het streven om 'het stelsel' te vereenvoudigen en de effectiviteit te verhogen.

Speerpunten

Het kabinetsstandpunt, zal onder andere worden gebaseerd "op een groot aantal adviezen en rapporten" dat in 2009 over de werking van het stelsel beschikbaar is gekomen, zegt de minister voor Jeugd en Gezin in zijn begroting. "Een belangrijk rapport dat daaraan toegevoegd zal worden is de evaluatie van de Wet op de jeugdzorg". Inhoudelijk wil de minister voor Jeugd en Gezin in 2010 vooral "voortbouwen".

Dat moet – kijkend naar de ambities uit het in 2009 vastgestelde programma ‘Alle kansen voor alle kinderen’ – in 2011 tot resultaten leiden. Centra voor Jeugd en Gezin, het werken met de Verwijsindex risicjongeren, het digitaal dossier jeugdgezondheidszorg, het wegwerken van wachtlijsten in de jeugdzorg, snelle doorlooptijden in de jeugd-bescherming en minder ervaren bureaucratie, zijn daarbinnen speerpunten.

Gezin(svriendelijk)

De minister voor Jeugd en Gezin stelt (het versterken van) de eigen kracht van het gezin centraal. “Samenleven, respecteren en het leren van gemeenschappelijke waarden begint in het gezin: hier zijn mensen elkaar tot steun en worden kinderen opgevoed”. De minister voor Jeugd en Gezin zegt er alles aan te willen doen om het probleemoplossend vermogen van gezinnen te vergroten in plaats van de problemen over te nemen. Bij deze opvatting hoort ook “een omslag naar preventie”. Daarom is het voor het kabinet ook zo belangrijk dat Centra voor Jeugd en Gezin tot stand worden gebracht. De Centra dienen te ondersteunen bij alledaagse opvoedproblemen. Ze moeten “direct helpen zonder doorverwijzingen, ter voorkoming van onnodige medicalisering”. Aandacht voor gezinnen, ligt ook ten grondslag aan het voornemen tot de ontwikkeling van “een keurmerk gezinsvriendelijke werkgever”.

Jeugdzorg

Het kabinet zegt zich te realiseren dat “er altijd kinderen blijven die zijn aangewezen op zwaardere vormen van behandeling”. Die moeten geholpen worden met ondersteuning en hulp die zich kenmerkt door “perspectieven bieden en grenzen stellen”. Ook hier is het kabinetsbeleid gericht op ‘voort- en uitbouwen’. Zo moeten de wachtlijsten in de jeugdzorg langer dan negen weken tot het verleden gaan behoren. De wachtlijsten bij de Advies- en Meldpunten Kindermishandeling en de gesloten jeugdzorg moeten ook verleden tijd (gaan) worden. Binnen de nieuwe wetgeving voor jeugdbescherming wordt het belang van het kind meer dan eerder, voorop gesteld. Voor (de preventie van) kindermishandeling dient een regionaal dekkend en sluitend netwerk tot stand te worden gebracht.

De ‘Beleidsagenda Jeugd en Gezin, ambities 2010’ is te downloaden vanaf www.jeugdengezin.nl > nieuwsberichten > 15 september > J&G in 2010.

Doelstellingen jeugdzorg in gevaar.

De twee doelstellingen voor de jeugdzorg die het kabinet in haar coalitieakkoord heeft opgenomen, namelijk terugdringen wachtlijsten jeugdzorg en verlagen van de caseload in de gezinsvoogdij, komen volgens MOgroep Jeugdzorg ernstig in gevaar. De beschikbare middelen voor de jeugdzorg in 2010 zijn onvoldoende om deze doelen te behalen.

De onderhandelingen tussen het programmaministerie voor Jeugd & Gezin en IPO over het budget voor de jeugdzorg zitten al wekenlang muurvast. Het verschil tussen wat IPO vraagt voor de geïndiceerde jeugdzorg en wat Jeugd & Gezin biedt is 120 miljoen euro, aldus het ministerie. MOgroep Jeugdzorg constateert dat bij de huidige inzet van het ministerie de wachtlijsten in 2010 sterk zullen oplopen. Ook de caseload van de gezinsvoogden zal stijgen vanwege grote financiële tekorten bij de jeugdbescherming. Het huidige tarief voor de jeugdbescherming is onvoldoende.

Sterke stijging wachtlijsten in 2010

Al jarenlang kampt de provinciaal gefinancierde jeugdzorg met wachtlijsten voor het geïndiceerde zorgaanbod. In 2005 luidde de branche Jeugdzorg voor het eerst de noodklok over de wachtlijsten, ruim 5000 kinderen wachtten destijds op zorg. Dit heeft geleid tot veel aandacht in politiek en media, maar niet tot een structurele oplossing van het probleem. Sinds 2005 heeft de eenmalige financiële injectie van toenmalig staatssecretaris Ross-van Dorp van 140 miljoen euro geleid tot een substantiële afname van de wachtlijsten. Eind 2006 waren de wachtlijsten voor het geïndiceerde zorgaanbod nagenoeg verdwenen.

In 2007 namen de wachtlijsten opnieuw toe. Op 1 juli 2007 wachtten er ruim 3200 kinderen langer dan 9 weken op geïndiceerde zorg. Opnieuw werd in

politiek Den Haag niet gekozen voor een structurele oplossing. In 2008 komt minister Rouvoet tot een akkoord met de provincies. Hij maakt bekend dat hij in 2008 en 2009 een bedrag van ruim 123 miljoen in de jeugdzorg investeert om de wachtlijsten weg te werken, de twaalf provincies en stadsregio's investeren in 2008 en 2009 gezamenlijk 80 miljoen uit eigen middelen. De middelen uit het akkoord tussen het rijk en de provincies zijn volgens Rouvoet voldoende om voor 2008 een groei van 7,8% van het autonome gebruik van jeugdzorg op te vangen en voor 2009 een groei van 8,4%. Het akkoord tussen het rijk en de provincies omvat in totaal een eenmalig bedrag van ruim 200 miljoen.

Ondanks de inspanningen van Rijk, provincies en jeugdzorginstellingen stemmen de wachtlijstcijfers van 1 juli 2009 niet positief. Een kleine 5000 kinderen wachten inmiddels langer dan 9 weken op zorg. Op dit moment is het twijfelachtig of de doelstelling van het akkoord tussen Rijk en IPO gehaald zal worden. In een artikel in NRC Handelsblad op 3 september 2009 geeft de Gelderse gedeputeerde Hans Esmeijer aan dat hij niet kan garanderen dat de wachtlijsten in zijn provincie eind 2009 weg zijn. Ook de Amsterdamse wethouder Lodewijk Asscher zegt dat hij door plaatsgebrek niet alle kinderen die wachten op een pleeggezin of plaatsing in een residentiële instelling dit jaar kan helpen.

De incidentele middelen die in 2008 en 2009 in de jeugdzorg zijn geïnvesteerd, worden niet gecontinueerd in 2010. Naar verwachting zal het structurele budget voor 2010 niet significant stijgen ten opzichte van het structureel beschikbare budget in 2009. Het aantal jeugdigen dat gebruik maakt van jeugdzorg zal volgens het Sociaal Cultureel Planbureau ook in 2010 stijgen. Al jarenlang is sprake van een groeiende vraag naar jeugdzorg. Van 1997 tot 2007 is de groei (gemiddeld per jaar) van het aantal gebruikers van gespecialiseerde voorzieningen in de provinciale jeugdzorg 7,4%.

De gevolgen mogen duidelijk zijn, namelijk de wachtlijsten zullen in 2010 sterk stijgen. Het financiële gat voor Jeugd & Opvoedhulp (het jeugdzorgaanbod) van 120 miljoen in 2010 zal leiden tot een sterke stijging van de wachtlijsten. Organisaties voor Jeugd & Opvoedhulp zullen

noodgedwongen hun bezetting moeten aanpassen aan het budget voor 2010. Dat betekent verlies van arbeidsplaatsen en dus minder hulpverleners voor jeugdigen. Doordat er de afgelopen jaren niet structureel geïnvesteerd is in de jeugdzorg, is er nauwelijks uitbreiding van residentiële plaatsen gerealiseerd. Ook hier zullen de problemen en wachtlijsten blijven bestaan. Het ziet er dus niet naar uit dat de wachtlijsten in de jeugdzorg voor het einde van deze kabinetsperiode sterk teruggedrongen of opgelost zullen zijn. Integendeel.

Stijging caseload gezinsvoogdij in 2010

De Bureaus Jeugdzorg en landelijk werkende instellingen (LWI's) zijn in 2008 en eerste helft 2009 geconfronteerd met forse financiële problemen bij de uitvoering van de jeugdbeschermingstaken. Het in 2007 vastgestelde tarief Jeugdbescherming strookt niet met de werkelijke kosten. Een dergelijk structureel tekort op een belangrijke taak als Jeugdbescherming zal in 2010 noodgedwongen leiden tot een hogere caseload, niet acceptabele bezuinigingen op andere primaire taken en een snelle uitputting van de financiële reserves bij de Bureaus Jeugdzorg.

In 2007 zijn de tarieven Jeugdbescherming vastgesteld. Echter, reeds in 2008 hebben diverse Bureaus Jeugdzorg aangegeven dat, ondanks de nieuwe tarieven, het onmogelijk is om tot een sluitende exploitatie voor de Jeugdbescherming te komen. Bureau Jeugdzorg blijkt, voor wat betreft de bekostiging van de jeugdbescherming, niet in staat het Deltaplan Gezinsvoogdij verantwoord uit te voeren.

Een belangrijke oorzaak voor de financiële problemen voor de Jeugdbescherming is dat geen goed onderhouden kostprijsmodel aanwezig is. Het huidige tarief is ontoereikend door de volgende 3 factoren:

1. er is geen rekening gehouden met de kosten voor het inwerken van nieuwe medewerkers;
2. de werkelijke salariskosten voor gezinsvoogden zijn hoger dan het gemiddelde van schaal 10 (zoals verdisconteerd in het huidige tarief);
3. er is een te lage vergoeding berekend voor centrale overhead en materiële kosten.

Het landelijk tekort op het tarief als gevolg van daadwerkelijke hogere loonkosten is voor de maatregelen OTS voor 2008 becijferd op circa 24 miljoen Euro. Het landelijk tekort op de vergoeding voor de kosten centrale overhead wordt becijferd op 14,2 miljoen Euro. Het tekort voor de Bureaus Jeugdzorg op de vergoeding voor de materiële kosten wordt becijferd op 3,6 miljoen euro. In totaal betekent dit voor 2008 een tekort van 41,7 miljoen.

De gevolgen mogen ook hier duidelijk zijn. Door het lage tarief voor de jeugdbescherming is een structureel financieel tekort ontstaan op de jeugdbescherming. Dit leidt in 2010 noodgedwongen tot een hogere caseload. MOgroep Jeugdzorg vindt dit onacceptabel. De jeugdbescherming draagt zorg voor de meest kwetsbare groep kinderen in de samenleving. Op dit moment blijven de daadwerkelijke tekorten beperkt doordat andere inkomensbronnen een bijdrage leveren aan de jeugdbescherming, zoals bijv. bezuinigingen en incidentele middelen van de provincie. In 2010 zullen deze middelen echter wegvallen. De tweede doelstelling voor jeugdzorg uit het coalitieakkoord, namelijk het verlagen van de caseload in de gezinsvoogdij, zal dus eveneens niet gehaald worden zonder substantiële financiële investering.

Wegwerken wachtlijsten moet

Na een gestage daling eind vorig en begin dit jaar, blijkt uit de stand van 1 juli dat de wachtlijsten voor de provinciale jeugdzorg weer zijn gestegen. Minister Rouvoet laat in reactie daarop de verantwoordelijke provincies weten dat hij hen houdt aan de afspraak dat de wachtlijsten op 1 januari 2010 zijn weggewerkt. Het niet realiseren van deze afspraak vindt hij niet acceptabel. De minister schrijft dit in een brief aan de Tweede Kamer.

Vorig jaar heeft minister Rouvoet met de provincies en grootstedelijke regio's prestatieafspraken gemaakt over het wegwerken van de wachtlijsten in de

provinciale jeugdzorg. Deze overeenkomst kwam erop neer dat gegeven de verwachte landelijke groei van de zorgvraag, er met de beschikbaar gestelde middelen eind 2009 geen jeugdigen langer dan 9 weken hoeven te wachten op hulpverlening. Naast eigen geld dat de provincies hiervoor uittrokken, liet minister Rouvoet de prestatieafspraken vergezeld gaan van een extra financiële injectie van 115 miljoen euro. Hiermee stelde hij de provincies in staat om de wachtlijsten weg te werken en een groei van de zorgvraag (tot 8,4% over 2009) op te vangen.

Na de aanvankelijke daling geven in veel provincies de wachtlijsten op de peildatum 1 juli - die betrekking heeft op het tweede kwartaal van 2009 - weer een stijging te zien (overigens geldt dit niet voor Zeeland en Limburg, red.). En dit terwijl er een forse daling nodig is om op schema te blijven. Minister Rouvoet maakt zich grote zorgen over de voortgang van de afspraken en ontbiedt volgende week de gedeputeerden van de provincies waar de wachtlijsten zijn toegenomen voor een individueel bestuurlijk overleg. Ook met de provincies waar de daling onvoldoende lijkt om de afspraken te kunnen realiseren, treedt hij in overleg.

De minister wil uitleg over de oorzaken van de stijging en inzicht in de acties die tot nu toe zijn ondernomen. Ook verlangt hij van provincies een prognose voor de stand eind 2009 en inzicht in de aanpak die provincies kiezen om de prestatieafspraken alsnog te realiseren. Hoewel hij het nadrukkelijk ziet als het uiterste middel, geeft Rouvoet in een brief aan de Tweede Kamer aan niet te zullen aarzelen om desnoods bij provincies in te grijpen door middel van een 'aanwijzing'. Dit houdt in dat de minister aan een provincie een bestuurlijke opdracht geeft om de afgesproken prestaties te realiseren.

Pleegouders niet langer gekort

Volwassen pleeg- en stiefkinderen worden voor de sociale zekerheid gelijk gesteld aan volwassen eigen kinderen. Dat schrijft staatssecretaris Jette Kleinsma van Sociale zaken op 27 augustus aan de Tweede Kamer.

Alleenstaande ouders met pleegkinderen boven de 18 worden nu nog gekort op hun uitkering of AOW. Dat gebeurt omdat zij worden gezien als volwassenen die een huishouden delen. Kleinsma vindt deze situatie ongewenst en wil dat de regels per 1 januari 2010 zijn aangepast. Alleenstaande ouders met een volwassen pleegkind krijgen dan een volledige uitkering. Voorwaarde is dat de alleenstaande ouder kinderbijslag of een pleegvergoeding kreeg toen het kind minderjarig was.

Jeugdzorg moet beroep doen op ooms en tantes

Kinderen verblijven te lang in instellingen voor jeugdzorg en de familie wordt niet genoeg betrokken bij de behandeling. Dat stelt Tweede Kamerlid Joël Voordewind (ChristenUnie). 'Het is in het belang van het kind dat de hulpverlening zo dicht mogelijk bij de familie ligt.'

Opnieuw geld pompen in de jeugdzorg om wachtlijsten terug te dringen vindt Voordewind niet de oplossing. Het afgelopen jaar is er 200 miljoen euro geïnvesteerd. Elk jaar moet er weer geld bij vanwege de standaardtoename van het aantal kinderen die in de jeugdzorg terechtkomen. Dat is eerder een Pavlov-reactie dan een structurele oplossing, vindt het Kamerlid.

Eigen netwerk

'Ik krijg de indruk dat jeugdzorg kinderen te snel uit huis plaatst. Dat baseer ik op de mailtjes die ik krijg, maar ook uit persoonlijke ervaringen. In mijn familie is een kind uithuis geplaatst, zonder dat ik ervan wist. Hoe kan het dat het eigen netwerk niet wordt geraadpleegd voordat zoiets gebeurt?'

Ooms en tantes

Volgens Voordewind moet er meer worden uitgegaan van de kracht van het familienetwerk. Tijdens een zogenaamd familienetwerkberaad worden er afspraken gemaakt over hoe vrienden en familie kunnen helpen. 'Dan blijkt dat ooms en tantes heel

vaak willen meehelpen door een kind in huis te nemen', aldus het Kamerlid. 'Het is in eerste instantie in het belang van het kind dat de hulp vanuit de familie komt. Uiteindelijk kan dat ook een deel van de wachtlijsten oplossen.'

Dweilen

Maar ook de omslag waar Voordewind voor pleit, zal de wachtlijsten niet verkorten, stelt het Nederlands Jeugdinstituut. 'Ondoordachte stelselwijzigingen of incidentele maatregelen; dat is dweilen met de kraan open', waarschuwt expert Tom van Yperen.

'Ontwikkel nu eerst eens een visie op jeugdzorg en richt van daaruit het stelsel in. Er moet langetermijnbeleid komen.'

Van Yperen: 'Het uitgangspunt moeten de tien meest voorkomende problemen van kinderen en jongeren zijn.' De programma's die effectief zijn, moeten worden vastgelegd. 'Als in het jeugdzorgstelsel helder is welke voorzieningen in ieder geval die programma's moeten aanbieden is er al veel gewonnen.'

Ontmoetingsplaatsen voor ouders (oudercafés)

Volgens de adviesorganen Raad voor Maatschappelijke Ontwikkeling (RMO) en de Raad voor de Volksgezondheid en Zorg (RVZ) voelen familieleden zich steeds minder geroepen om hulp te bieden aan het gezin. 'Ze verwachten immers dat de bureaus jeugdzorg dat doen'.

De adviesraden willen dat er op korte termijn ontmoetingsplaatsen voor ouders komen, bijvoorbeeld in scholen of in Centra voor Jeugd en Gezin. Voor de lange termijn adviseren de raden een sectoroverschrijvend gezinsbeleid waarbij aandacht is voor de inrichting van woonwijken, de verdeling van arbeid en zorg, de inrichting van scholen en de samenwerking tussen instanties als gezondheidscentra, sportverenigingen en politiebureaus.

Volgens de raden focust het jeugdbeleid zich nu te veel op de 15 procent kinderen waar iets mee aan de hand is. Daardoor denken we te weinig na over een gunstig opgroei-klimaat voor alle kinderen.

Advies Investeren rondom kinderen

De RMO en de RVZ hebben het advies 'Investeren rondom kinderen' aan minister Rouvoet inmiddels aangeboden.

U vindt het advies op www.jeugdzorginlimburg.nl > Infobulletin.

Bron: Nieuwsbrief Zorg en Welzijn.

Jeugdwerkloosheid is prioriteit in 2010

De bestrijding van jeugdwerkloosheid krijgt in 2010 hoge prioriteit. Dat staat in de begroting van het ministerie voor Jeugd en Gezin voor 2010, die bekend is gemaakt op 15 september. Voor de jaren 2009 tot en met 2011 is daarvoor 250 miljoen euro beschikbaar.

Om de jeugdwerkloosheid tegen te gaan begint er een programma om jongeren langer door te laten leren en komen er meer stages. Ook is er aandacht voor een betere aansluiting tussen de wensen van werkgevers en de kwaliteiten van jongeren.

Laagopgeleide jongeren die met de jeugdzorg te maken hebben, krijgen extra hulp bij het vinden bij een baan. Gemeenten krijgen extra geld om meer banen te creëren bij werkgevers.

In 2010 is er voor alle activiteiten van het ministerie voor Jeugd en Gezin in totaal 6,5 miljard euro beschikbaar.

Het Actieplan jeugdwerkloosheid 2009 vindt u op www.jeugdzorginlimburg.nl > Infobulletin.

Bron: Ministerie voor Jeugd en Gezin.

Wegdrukeffect bedreigt laagopgeleide jongeren

Veel jongeren (58%) verwachten dat leeftijdgenoten met weinig of geen opleiding de komende tijd geen kans maken op werk, omdat laaggekwalificeerde banen ingenomen zullen worden door beter opgeleide jongeren. Dit blijkt uit een onderzoek in opdracht

van minister André Rouvoet (Jeugd en Gezin) onder jongeren van 15 tot en met 22 jaar.

De vrees dat laagopgeleide jongeren worden weggedrukt op de arbeidsmarkt leeft vooral onder middelbare scholieren en laagopgeleide jongeren zelf. Hoger opgeleide jongeren denken vaker dat er altijd vraag blijft naar laaggekwalificeerde arbeidskrachten. Tweederde van de jongeren gaat er sowieso van uit dat door de huidige economische omstandigheden er minder banen voor jongeren beschikbaar zijn en komen.

In een reactie stelt minister Rouvoet dat het kabinet zich bewust is van de precaire positie van extra kwetsbare jongeren in tijden van crisis. Jaarlijks gaat het in deze categorie om ongeveer 30.000 nieuwkomers op de arbeidsmarkt. Rouvoet: "In het Actieplan Jeugdwerkloosheid zit 40 miljoen euro vanuit Jeugd en Gezin speciaal gericht op deze groep jongeren, die vaak een achtergrond in de jeugdzorg hebben. Daarnaast móet in de regionale convenanten, waarin het Actieplan verder wordt uitgewerkt, helder staan wat partijen specifiek voor de extra kwetsbare jongeren doen. Dit is een harde voorwaarde om er geld aan te geven. We zetten uiteraard stevig in op schoolverlaters die geen baan kunnen vinden en op jongeren die hun baan verliezen. Maar met alleen 'quick wins' richting relatief gemakkelijk bemiddelbare jongeren nemen we geen genoegen."

Het onderzoek van het programmaministerie Jeugd en Gezin is een vervolg op een vergelijkbare peiling in maart van dit jaar. Andere uitkomsten over de vraag hoe jongeren de crisis beleven, zijn:

- Jongeren zijn iets optimistischer over de ernst van de crisis dan een half jaar geleden. Zeer weinig jongeren (5%) denken echter dat de economie nog dit jaar aantrekt.
- Het aantal jongeren dat zegt zelf door de economische crisis getroffen te worden, is licht toegenomen tot 43%. Toch zegt nog steeds 57% van de jongeren dat de crisis aan hen voorbij gaat.
- Bijna drie op de tien jongeren (28%) ziet meer dan voorheen dat leeftijdgenoten hun baan kwijtraken, of dat het niet lukt een baan te vinden. Ruim de helft van de jongeren (53%) merkt hier nog niets van.

- Bijna 80% van de geslaagde jongeren geeft aan verder te gaan leren of studeren.
- Vergeleken met een half jaar geleden zijn jongeren een stuk somberder geworden over de vraag of ze een baan kunnen vinden die aansluit bij hun opleidingsniveau en opleidingsrichting.
- Opvallend is dat meisjes pessimistischer zijn dan jongens. Volgens meisjes is de crisis ernstiger dan volgens jongens. Meisjes denken ook dat het aantrekken van de economie langer op zich laat wachten. Verder zeggen meisjes vaker dan jongens dat zij minder geld zijn gaan uitgeven als gevolg van de crisis. Ook zijn meisjes vaker bereid een stapje terug te doen in hun eisen/wensenpakket voor een baan dan jongens.

Het onderzoek is uitgevoerd door onafhankelijk onderzoeksbureau Ruigrok |NetPanel. De doel-populatie is Nederlandse jongeren van 15 t/m 22 jaar.

Bron: Jeugd en Gezin.

Extra geld voor scholieren met veel problemen

Er is een nieuwe subsidieregeling om scholieren met problemen extra te ondersteunen bij het behalen van een diploma en het vinden van een baan. Scholen voor (voorbereidend) middelbaar beroepsonderwijs kunnen intekenen op subsidie voor 'plusvoorzieningen'. Minister Rouvoet (Jeugd en Gezin) en staatssecretaris Van Bijsterveldt (OCW) stellen tot en met 2010 60 miljoen euro beschikbaar voor plusvoorzieningen.

Buiten de boot

Met de tijdelijke stimuleringsmaatregel willen de bewindslieden voorkomen dat jongeren met problemen hun school verlaten zonder diploma en de aansluiting missen tussen onderwijs en arbeidsmarkt. In Nederland zijn ongeveer 16.000 jongeren die door een opeenstapeling van persoonlijke problemen buiten de boot dreigen te vallen. Ook in tijden van economische crisis moeten deze overbelaste jongeren perspectief hebben op een baan.

Kleine onderwijsgroepen

Een plusvoorziening is een uitbreiding van het aanbod op bestaande scholen voor voortgezet en middelbaar (beroeps)onderwijs. Kenmerkend voor plusvoorzieningen zijn bijvoorbeeld de kleinere onderwijsgroepen en snelle beschikbaarheid van zorgverleners, schuldhulpverlening, verslavingszorg of woonbegeleiding. Het onderwijs is praktijkgericht. Er wordt nauw samengewerkt met de lokale arbeidsmarkt.

Aanvragen

Het opzetten van plusvoorzieningen is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van gemeenten en scholen. Regionale contactscholen kunnen de subsidie aanvragen bij het CFI (Centrale Financiën Instellingen). De aanvraagperiode sluit op 15 oktober 2009.

Extra geld voor campussen probleemjongeren

Minister André Rouvoet voor Jeugd en Gezin trekt 4,3 miljoen euro extra uit om de negen campussen voor probleemjongeren na de proefperiode nog een half jaar door te laten lopen.

Rouvoet maakte dat op 9 september bekend tijdens een debat met de Tweede Kamer over de begrotingstekorten bij de Friese campus Wyldemerk. Begin 2010 worden de proefprojecten geëvalueerd en besluit de Kamer of de projecten zinvol genoeg zijn om te behouden.

In 2007 startte minister André Rouvoet voor Jeugd en Gezin de proefprojecten met campussen. Ze zijn bedoeld om jongeren vanaf 16 jaar die geen zicht hebben op een opleiding of baan en die dreigen te ontsporen, te laten wennen aan een werkritme. Tot nu toe heeft Rouvoet 14,7 miljoen euro geïnvesteerd in de campussen.

Bron: ANP; Leeuwarder Courant, 9 september 2009.

Project RAP (Regeldruk AanPak)

Sinds een jaar wordt er landelijk gewerkt aan het terugdringen van de regeldruk in de jeugdzorg. Waar staan we nu met aanpak van de ervaren regeldruk? Op 14 aug. jl. heeft minister Rouvoet de Kamer hierover per brief geïnformeerd.

In de brief komen onder andere aan de orde:

Vergroten cliëntvriendelijkheid

Het project Cliënten op weg in de Jeugdzorg levert eind 2009 een nieuwe cliëntenroute op. Deze informeert cliënten over mogelijke routes in de jeugdzorg en over rechten en plichten.

In oktober verschijnt de 'Privacywegwijzer'. Deze internetapplicatie schept duidelijkheid over welke informatie wel of niet uitgewisseld mag worden.

Vermindering registratieverplichtingen

Binnen het project 'Beter, Anders, Minder' werken rijk en provincies aan een reductie van de uitdraag van beleidsinformatie met 25% in 2011. Dit jaar wordt het informatieprotocol vastgesteld.

Verbeteren toegankelijkheid ICT

Binnen het project 'Zicht op ieder kind' lost een automatiseringsteam op locatie knelpunten op in registratiesystemen van BJZ. Het A-team is heel 2009 actief.

Vereenvoudigen indicatiestelling

Door de introductie van het Kader Integraal Indiceren dit jaar kunnen cliënten hun indicatieaanvraag voor jeugdzorg, AWBZ-zorg en speciaal onderwijs indienen bij één loket. Hierdoor hoeft de cliënt slechts één keer zijn verhaal te doen.

Aanpak knelpunten gezinsvoogdij

Binnen Beter Beschermd is de mogelijkheid gerealiseerd van elektronisch berichtenverkeer tussen BJZ en de Raad voor de Kinderbescherming. Hierdoor hoeven gegevens niet tweemaal te worden ingevoerd en wordt de kans op invoerfouten verkleind waardoor er minder controles van gegevens hoeven plaats te vinden.

Communicatie

Om ervoor te zorgen dat onze maatregelen en ideeën daadwerkelijk landen waar ze een meerwaarde hebben, op de werkvloer, is heldere en tijdige communicatie belangrijk. Van het actieplan ervaren regeldruk in de jeugdketen is een publieksvriendelijke versie opgesteld; *Meer plezier door Minder Papier*.

Daarnaast start het ministerie van Jeugd en Gezin met een digitale nieuwsbrief. De nieuwsbrief zal informatie bevatten over landelijke acties, goede voorbeelden en initiatieven vanuit het veld. De nieuwsbrief zal één keer per drie maanden verschijnen. Vul op de website www.jeugdengezin.nl de zoekterm 'nieuwsbrief regeldruk aanpak' in en u kunt zich op deze nieuwsbrief abonneren!

U vindt de brief van minister Rouvoet en de publicatie Meer plezier door minder papier op www.jeugdzorg-inlimburg.nl > Infobulletin. Hier treft u ook informatie aan over het project 'Zicht op ieder kind'.

Cliënten op weg in de jeugdzorg

Het Landelijk cliëntenforum Jeugdzorg (LCFJ) en MOgroep Jeugdzorg hebben gezamenlijk een projectplan 'Cliënten op weg in jeugdzorg' opgesteld om een aantal knelpunten die cliënten ervaren in de jeugdzorg op te lossen.

Uitgangspunt is cliënten en medewerkers gezamenlijk te consulteren om tot oplossingen voor het ervaren van regeldruk te komen. Om oplossingen te creëren wordt zoveel mogelijk aangesloten bij bestaande projecten en initiatieven en worden er zo min mogelijk nieuwe projecten gestart. Het project heeft de intentie cliënten te helpen hun weg door jeugdzorg zo duidelijk en gebruiksvriendelijk mogelijk te maken.

De nulmeting over het ervaren van regeldruk, uitgevoerd in opdracht van het ministerie voor Jeugd en Gezin, laat de volgende knelpunten zien die cliënten ervaren:

- De indicatieprocedure is onduidelijk.
- Cliënten moeten bij iedere organisatie in de keten opnieuw hun verhaal doen.

- Cliënten moeten hun verhaal vaak opnieuw vertellen omdat zij met veel verschillende hulpverleners te maken hebben.
- Cliënten moeten veel papierwerk door voordat zij hulp krijgen.
- Cliënten hebben weinig zicht op het behandel aanbod en de keuzes die worden gemaakt.
- Hulpverleners en organisatie zijn niet goed bereikbaar per telefoon en e-mail.

In het projectplan 'Cliënten op weg in jeugdzorg' is gekozen voor een aanpak van knelpunten binnen de volgende thema's:

- informatie over de indicatieprocedure (cliëntenroute);
- informatie over indicatiestelling en zorgaanbod (module cliënttevredenheidstoets
- informatievoorziening).

De centrale vraag is: Welke oplossingen zijn er te formuleren en in te voeren bij de ervaren regeldruk door cliënten over

- de onduidelijke indicatieprocedure;
- de informatie over indicatiestelling en het zorgaanbod;
- het invullen van (veel) onbegrijpelijke formulieren;
- de slecht ervaren bereikbaarheid en beschikbaarheid van medewerkers?

Op www.jeugdzorginlimburg.nl > Infobulletin vindt u de factsheet "Cliënten op weg in de jeugdzorg"; hierin worden ook de diverse deelprojecten nader omschreven.

Licht gehandicapte jeugd wacht jaar op behandelplek

Licht verstandelijk gehandicapte jongeren wachtten in 2007 gemiddeld een jaar op een plaats in een orthopedagogisch behandelcentrum. Dat blijkt uit onderzoek van HHM in opdracht van VWS.

Het aantal licht verstandelijk gehandicapte (lvg) jongeren dat te lang wacht op behandeling steeg in

2007 van 1200 naar 2125, constateert HHM in het rapport Verdiepend onderzoek wachtlijsten V&V en GZ. Ruim vijfhonderd jongeren wachtten gemiddeld een jaar op opname in orthopedagogische behandelcentra. Daardoor groeide ook de wachtlijst voor zorg thuis: duizend jongeren stonden daar in 2007 gemiddeld drie maanden op.

Tijdelijke wachtlijstmiddelen

Minister Rouvoet heeft in 2008 en in 2009 de lvg-sector zes miljoen euro tijdelijke wachtlijstmiddelen gegeven. "De wachtlijst voor ambulante zorg zien we nu echt dalen door de wachtlijstmiddelen, maar er blijft een groep die aangewezen is op intramurale plaatsen", zegt Jan Duenk, directeur van De Reeve en voorzitter van de Vereniging Orthopedagogische Behandelcentra. De sector werkt sinds 2004 aan extra verblijfplaatsen, maar bouwprojecten hebben een jarenlange doorlooptijd. De komende jaren zal de wachtlijst dalen, verwacht Duenk.

Cliëntenstops

Opvallend is verder dat er geen wezenlijk verschil is tussen de zorgkantoorregio's. In Drenthe, Flevoland en Limburg, waar de afgelopen jaren nogal eens cliëntenstops waren, wachten niet meer mensen te lang op zorg dan in andere regio's.

De wachtlijstcijfers zijn niet waterdicht. De AWBZ-brede zorgregistratie (AZR) is niet altijd actueel en toont niet of iemand een probleemgeval is. VWS laat onderzoeken hoe het beter kan.

Bron: Zorgvisie.

Marokkaanse jongens plegen minder ernstige delicten

Jongens met een Marokkaanse achtergrond in preventieve hechtenis plegen minder ernstige delicten dan autochtone jongens in preventieve hechtenis. Dat blijkt uit onderzoek van de Universiteit Utrecht en het Nicis Institute onder driehonderd jongens in preventieve hechtenis.

Autochtone jongens plegen relatief vaak gewelds- en zedendelicten en stichten vaker brand. Marokkaanse

jongens zitten vaker vast voor vermogensdelicten zoals diefstal en fraude. Ook plegen zij verhoudingsgewijs vaker en op jongere leeftijd delicten dan autochtone jongens.

Daarnaast blijkt uit het onderzoek dat Marokkaanse jongens in preventieve hechtenis en hun ouders sterker georiënteerd zijn op Nederlanders en de Nederlandse samenleving dan andere Marokkaanse jongens. Volgens de onderzoekers is een mogelijke verklaring daarvoor dat juist de Marokkanen die deel willen uitmaken van de Nederlandse samenleving extra gevoelig zijn voor kritiek uit de maatschappij ten opzichte van de Marokkaans-Nederlandse gemeenschap, wat bij sommigen kan leiden tot crimineel gedrag.

Het rapport Marokkaanse jeugddelinquenten vindt u op www.jeugdzorginlimburg.nl > Infobulletin.

Bron: Universiteit Utrecht.

Justitie start proeven aanpak criminele jongeren

Minister Ernst Hirsch Ballin van Justitie start met drie proeven om uit te zoeken welke methode het beste werkt in de aanpak van criminele jongeren.

In Roermond begint een proef waarbij jongeren op school een waarschuwing krijgen dat ze sneller gepakt worden bij een misstap. Een wijkteam met politie en jongerenwerkers houdt hen tijdens de proef in de gaten. In Friesland gaan burgers in de wijk surveilleren. Ze krijgen een sms als de politie een melding binnenkrijgt van overlast of criminaliteit. In Tilburg wordt bekeken hoe overlast door softdrugsgebruik en op hangplekken het beste is aan te pakken.

In 2010 worden de methoden geëvalueerd, waarna de beste aanpak landelijk ingevoerd wordt.

Vaker gedragsproblemen bij jongeren achterstandsgebied

Jongeren hebben vaker gedragsproblemen als zij in achterstandsgebieden wonen. Dat blijkt uit onderzoek van het Universitair Medisch Centrum Groningen (UMCG).

Jongeren in achterstandswijken zijn twee keer zo vaak betrokken bij vechtpartijen, brandstichting en diefstal als leeftijdgenoten die in meer welvarende gebieden wonen. Volgens de onderzoekers maakt het daarbij niet uit of jongeren in de stad of op het platteland wonen.

Het UMCG analyseerde voor dit onderzoek gegevens uit TRAILS, een langlopend studie naar de psychische gezondheid van ruim tweeduizend jongeren. De analyse richtte zich vooral op jongeren van 11,5 tot 13,5 jaar oud, omdat in deze periode hun leven het meest verandert. De kwalificatie 'achterstandsgebied' is gebaseerd op gegevens van het Sociaal en Cultureel Planbureau over werkloosheid, inkomen en opleidingsniveau.

*Meer informatie: www.nji.nl > dossier gedragsproblemen.
Bron: ANP; UMCG.*

Verlofbeleid PIJ-jongeren moet beter

Het verlof van jongeren die zijn veroordeeld tot Plaatsing in een Inrichting voor Jeugdigen (PIJ) moet beter bijdragen aan hun terugkeer in de samenleving. Dat concluderen de Inspectie voor de Sanctietoepassing en de Inspectie jeugdzorg in een rapport dat minister Ernst Hirsch Ballin van Justitie op 3 augustus naar de Tweede Kamer heeft gestuurd.

De jongeren en ook scholen, werkgevers, hulpverleners en de reclassering moeten meer betrokken worden bij de voorbereiding van het verlof.

Volgens de onderzoekers zijn er veel jongeren geplaatst in een jeugdinstelling buiten de regio waarin ze na afloop van de detentie terugkeren. Daarnaast slagen niet alle instellingen erin aan versterking van het sociaal netwerk van de jongere bij te dragen.

De kinderrechter kan een PIJ-maatregel opleggen aan jongeren die een ernstig misdrijf hebben gepleegd en die intensieve hulp en behandeling nodig hebben. De maatregel wordt ook wel jeugd-tbs genoemd.

Het Rapport Uitvoering verlofbeleid justitiële jeugdinstelling en de Uitkomsten van de deelonderzoeken per JJI treft u aan op www.jeugdzorginlimburg.nl > Infobulletin.

Jongeren met psychische stoornissen in JJI's

De zorg voor jongeren met psychische stoornissen in de JJI's kan beter. Er moet meer aandacht komen voor het vroegtijdig signaleren en diagnosticeren van stoornissen. Er dienen dependances van jeugdinstellingen in de regio te komen.

Driekwart van de jongeren in de JJI's kampt met ernstige gedragsstoornissen. Dat is tien keer meer dan jongeren in Nederland in het algemeen. Jongeren in de JJI's komen ook veel vaker uit bevolkingsgroepen met een andere etnisch-culturele achtergrond dan op grond van de verdeling in de algemene populatie verwacht zou kunnen worden.

De Raad voor Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming ondersteunt in dit advies de verbetervoorstellen die de Dienst Justitiële Instellingen momenteel doorvoert en komt met aanvullende voorstellen.

De Raad meent dat er in de geestelijke gezondheidszorg allereerst meer aandacht moet komen voor het vroegtijdig signaleren, diagnosticeren en behandelen. Dat voorkomt dat een gedeelte van

jongeren met psychische stoornissen uiteindelijk in JJI's terecht komt. De Raad staat achter het uitgangspunt van het Internationaal Verdrag voor de Rechten van het Kind dat jongeren die delicten plegen minder in JJI's moeten worden geplaatst, en vaker een ambulante sanctie moeten krijgen, bijvoorbeeld een gedragsbeïnvloedende maatregel.

De Raad is van mening dat de reactie op het delict dat de jongere heeft gepleegd, nog beter dan nu gebeurt, moet worden afgestemd op de ernst van zijn stoornis en op het risico/gevaar dat hij oplevert voor de maatschappij. Dat betekent volgens de Raad dat alleen jongeren die gevaarlijk zijn in een JJI worden geplaatst. Jongeren met lichte stoornissen die niet of nauwelijks gevaarlijk zijn, kunnen ambulant worden begeleid. Het is niet noodzakelijk hen op te sluiten in een JJI. Jongeren die bijvoorbeeld ernstige stoornissen hebben, maar die niet gevaarlijk zijn, zouden in een forensisch psychiatrische polikliniek kunnen worden opgenomen en behandeld of daar een (intensieve) dagbehandeling kunnen ondergaan.

De Raad houdt in dit advies een sterk pleidooi voor opvang van jongeren in JJI's in de regio waar zij vandaan komen. Dat betekent in de praktijk de ontwikkeling van regionale (dependances van) JJI's. Regionale opvang is van fundamenteel belang voor het betrekken van ouders/verzorgers bij de behandeling, voor een goede nazorg en voor een nauwe samenwerking met de jeugd-GGZ en andere instellingen voor jeugdzorg. De Raad geeft in zijn advies een aantal concrete verbetervoorstellen voor de JJI's op het gebied van behandeling, drugs- en alcoholbeleid, crisisopvang en het gebruik van dwangmiddelen in de JJI's. Tenslotte noemt de Raad een aantal voorwaarden die naar zijn oordeel moeten worden gesteld aan de organisatie, het personeel en de gebouwen van de JJI's.

Het advies 'Zorg voor jongeren met psychische stoornissen in de justitiële jeugdinstellingen' kunt u vinden op www.jeugdzorginlimburg.nl > Infobulletin.

Afname in communicatie voorspelt criminaliteit

De mate waarin jongeren zich crimineel gedragen, is mede afhankelijk van de kwaliteit van de communicatie en de relatiekwaliteit tussen ouders en kinderen. Een sterke afname in communicatie tussen de ouder en het kind is gerelateerd aan een toename van jeugddelinquentie.

Dat concluderen adolescentieonderzoekers van de Universiteit Utrecht in het septembernummer van het toonaangevende wetenschappelijke tijdschrift *Developmental Psychology*. De Utrechtse wetenschappers doen hun conclusies op grond van hun onderzoek onder ruim driehonderd jongeren en hun ouders gedurende vijf opeenvolgende jaren.

Minder informatie en minder regels

Jongeren tussen de 13 en 17 jaar vertellen steeds minder aan hun ouders over hun vrijetijdsbesteding, vriendschappen en activiteiten. Ook de ouders passen hun opvoedingsstrategieën aan en laten de controle over hun kinderen los gedurende de tienerjaren: ze eisen minder informatie op van hun kinderen en stellen minder regels. Deze studie toont aan dat een snellere afname in communicatie tussen ouder en kind, een risicofactor is die samenhangt met de ontwikkeling van jeugdcriminaliteit.

Aanmoedigen

“Ouders moeten worden aangemoedigd om te stimuleren dat hun kinderen voldoende delen met hen, bijvoorbeeld door gezamenlijke vrijetijdsbesteding of door het tonen van interesse in de wereld van hun tienerkind. Jongeren die een goede relatie hebben met hun ouders, vertellen wel zelf wat relevant is of vragen om hulp”, aldus adolescentieonderzoeker Loes Keijsers.

Strengere regels contraproductief

Bovendien suggereert deze studie dat in goed functionerende families ouders geen informatie moeten opeisen of te strenge regels moeten stellen. Dit werkt contraproductief. In slechtere relaties kunnen regels en controle door ouders juist positief

uitwerken. De jongeren vertonen dan minder delinquent gedrag.

Het artikel ‘Developmental links among parenting practices, adolescent disclosure, and delinquency: Moderation by parental support’ verschijnt in het septembernummer van *Developmental Psychology*. De onderzoekers zijn drs. Loes Keijsers, dr. Tom Frijns, dr. Susan Branje en prof.dr. Wim Meeus. Allen zijn verbonden aan Onderzoeksgroep Adolescentie aan de Universiteit Utrecht.

Meer informatie

*Ronnie van Veen, voorlichting faculteit Sociale Wetenschappen, (030) 253 4027, r.a.b.vanveen@uu.nl.
Perscommunicatie Universiteit Utrecht, (030) 253 3550, perscommunicatie@uu.nl.*

Deelname ouders aan vragenlijsten altijd vrijwillig

Organisaties in de jeugdgezondheidszorg (jgz) moeten ouders er altijd op wijzen dat ze niet verplicht zijn om vragenlijsten in te vullen. De jgz gebruikt vragenlijsten bij de signalering van psychosociale problemen en zorgwekkende opvoedingssituaties. Sommige ouders weten niet goed wat het doel is van deze vragenlijsten, voelen zich onder druk gezet de vragen te beantwoorden en ervaren de vragen als ingrijpend.

Directeur-generaal Marcel van Gastel van het ministerie voor Jeugd en Gezin dringt er in een brief aan zorgondernemersorganisatie ActiZ op aan altijd duidelijk te zijn over het doel van de vragen en de vrijwillige basis. Aanleiding hiervoor zijn vragen van Tweede Kamerleden over het gebruik van de methode Stevig Ouderschap en de vragenlijst Strengths and Difficulties Questionnaire (SDQ).

Ouders tevreden over basisonderwijs

Uit het Nationale Scholenonderzoek 2008-2009 blijkt dat de meeste Nederlandse ouders tevreden zijn over de basisschool van hun kind. Meer dan 85% van de kinderen op de basisschool gaat met plezier naar school en voelt zich thuis op school. Ook over de leerkracht is het overgrote deel van de ouders tevreden. Vier op de vijf ouders vindt dat de juf of meester goed les geeft, over voldoende kennis beschikt, een goede invloed heeft op de sfeer in de klas en een goede band heeft met hun kind.

Het grootschalige onderzoek naar de tevredenheid van ouders over de basisschool van hun kind werd uitgevoerd door Centrum voor Online Onderzoek. Het vond in het schooljaar 2008-2009 voor het eerst plaats. 6.641 ouders gaven hun mening over de basisschool van hun kind.

Basisscholen slagen goed in overbrengen normen en waarden

Een belangrijke taak van het primaire onderwijs is het bijbrengen van normen en waarden. 85% van de ouders vindt dat de school hier goed in slaagt. Hoe belangrijk dit is, blijkt wel uit het feit dat het bijbrengen van sociale vaardigheden bovenaan staat aan de lijst van zaken waar basisscholen (nog) meer aandacht aan zouden mogen besteden volgens de ouders.

Ouders en schoolleidingen worstelen met samenwerking en communicatie

Ouderparticipatie is een belangrijk actueel thema in het basisonderwijs. Een groot deel van ouders (59%) zegt bereid te zijn mee te denken over het onderwijsbeleid. Desondanks vragen schoolleidingen te weinig actief naar de mening van ouders. Dit resulteert in het gevoel dat de mening van ouders niet altijd gewaardeerd wordt.

Ouders maken een duidelijk onderscheid tussen communicatie vanuit de school over beleid, plannen en doelstelling enerzijds en individuele communicatie

over hun kind anderzijds. Met name wanneer het niet goed gaat met het kind op school, hebben ouders behoefte aan vaker en intensiever contact. Hierbij geldt dat zij vroegtijdig op de hoogte gesteld willen worden van eventuele problemen. In zulke gevallen volstaan de reguliere contactmomenten tussen ouders en leerkrachten niet.

Leerlingen met speciale behoeften zijn welkom onder voorwaarden

Elke leerling is speciaal, maar sommige zijn specialer dan anderen. Een groot deel van de ouders vindt dat scholen open moeten staan voor leerlingen met speciale behoeften. Hierbij wordt wel een onderscheid gemaakt tussen leerlingen met lichamelijke handicaps, gedragsproblemen en verstandelijke handicaps. De eerste groep is welkom volgens 79% van de ouders, de laatste groep kan op minder enthousiasme rekenen. Minder dan de helft van de ouders (47%) vindt dat de school open moet staan voor leerlingen met een verstandelijke handicap. De boodschap die ouders meegeven over leerlingen met speciale behoeften, is dat deze welkom zijn, maar onder voorwaarden. Belangrijke voorwaarden zijn dat de leraren voldoende capaciteiten hebben om om te gaan met de speciale behoeften, daar ook daadwerkelijk tijd voor hebben en ondersteund worden vanuit de school.

Pesten verdient meer aandacht

Pesten is een belangrijk issue. 31% van de kinderen is wel eens slachtoffer, 18% wel eens dader (volgens de ouders). Scholen laten steken liggen als het gaat om het aandacht besteden aan pestgedrag. 15% van de ouders vindt dat er onvoldoende aandacht aan wordt besteed. Een even grote groep vindt dat er niet adequaat wordt ingespeeld op daadwerkelijk pestgedrag.

Gezondheidsbeleid kan actiever en beter

Van alle ouders vindt 41% niet dat de school voldoende aandacht besteedt aan gezondheidsbeleid. Een even grote groep vindt dat hun kind niet op school leert wat een gezonde levenswijze is. Het feit dat een groot deel van de scholen het geven van gezonde traktaties niet stimuleert, draagt bij aan het gevoel dat er onvoldoende aandacht wordt gegeven aan gezondheid.

Angst voor indringers

Recente tragische gebeurtenissen hebben ervoor gezorgd dat er meer aandacht is voor de veiligheid van scholen en schoolpleinen. Ouders maken zich zorgen. Met name de beveiliging tegen indringers lijkt een issue. Ook de verkeersveiligheid rondom de school is een probleem volgens vele ouders. Desondanks voelt het overgrote deel van de kinderen zich veilig op school.

Hygiëne kan beter

De hygiëne op veel scholen laat te wensen over. Met name het sanitair is een issue voor veel ouders. De kwaliteit van de schoonmaak is dan ook niet naar tevredenheid volgens 60% van de ouders. Ook de klaslokalen, de gemeenschappelijke ruimtes en de buitenruimtes zouden schoner kunnen volgens veel ouders.

Samenbrengen organisaties geen garantie voor succes

Het samenbrengen van organisaties in b.v. Centrum voor Jeugd en Gezin, veiligheidshuis of brede school biedt geen garantie dat de organisaties daadwerkelijk gaan samenwerken.

Dat blijkt uit onderzoek van Pieterjan van Delden, die op 10 september promoveerde aan de Universiteit van Tilburg. Van Delden onderzocht samenwerkingsverbanden van politie, justitie, gemeente, jeugdzorg, verenigingen en scholen.

Er is er wel veel overleg in samenwerkingsverbanden maar de organisaties werken vaak toch langs elkaar heen. Organisaties doen dan alleen oppervlakkig hun best om samen te werken. Van Delden heeft het daarom over 'schijnsamenwerking'. Volgens hem is er te weinig aandacht voor de voorwaarden voor een succesvolle samenwerking. Beroepskrachten moeten bijvoorbeeld het eigenbelang van hun organisatie loslaten. Daarnaast moet degene die de regie heeft over het samenwerkingsverband iemand zijn die kan doorpakken, maar ook iedereen te vriend kan houden.

Bron: De Volkskrant, 10 september 2009; Universiteit van Tilburg.

HKZ raakt subsidie kwijt

De stichting Harmonisatie Kwaliteitsbeoordeling in de Zorgsector (HKZ) verliest haar subsidie. In 2013 krijgt ze geen geld meer van VWS.

De afschaffing van de subsidie aan HKZ past in het beleid om de administratieve lasten te verlagen, schrijven minister Klink en staatssecretaris Bussemaker aan de Tweede Kamer. Zorgaanbieders moeten zich houden aan de normen voor verantwoorde zorg, of ze nu een kwaliteitskeurmerk hebben of niet. "Het past daarom niet in onze visie om certificering verplicht te stellen", schrijven de bewindslieden. Die visie heeft gevolgen voor de subsidie aan de stichting HKZ: deze wordt de komende jaren afgebouwd en stopt in 2013.

Keurmerken

HKZ ontvangt in 2009 nog 771.000 euro. De stichting stelt de eisen op waaraan zorginstellingen moeten voldoen om een keurmerk te behalen. Ze is destijds in het leven geroepen om eenheid te brengen in de zorgkeurmerken. Inmiddels heeft het veld zelf kwaliteitsnormen ontwikkeld.

Goed overleg

Woordvoerder Nicole van Wetten zegt dat de afbouw van de subsidie gebeurt "in goed overleg tussen het ministerie van VWS en HKZ". "De subsidiestop is allang bekend bij HKZ en we hebben daar onze strategie op aangepast. Normen ontwikkelen en harmoniseren blijven onze core business. Dat zal in de toekomst ook betekenen dat uitkomsten van zorg onderdeel worden van het toetsingsproces."

Bron: Zorgvisie.

Deskundigheid

Samenwerken voor de Jeugd

Datum: 7 oktober 2009

Plaats: NBC, Nieuwegein

Het ministerie voor Jeugd en Gezin organiseert het congres 'Samenwerken voor de jeugd; topspelers gevraagd voor samenwerking!'. In het lokaal jeugdbeleid werken topspelers. Topspelers met ijzersterke deskundigheid en ervaring, die samenwerken om het lokaal jeugdbeleid te versterken. Hoe versterkt u de eigen kracht van het gezin? Waar kunnen ouders terecht met eenvoudige vragen over opvoeden en opgroeien? Werkt u in de praktijk al met één gezin, één plan? Hoe zet u ouder en kind werkelijk centraal? Allemaal thema's die tijdens het congres aan de orde komen.

*Het congres is gratis toegankelijk.
Zie voor meer informatie
www.samenwerkenvoordejeugd.nl.*

Kinderen in de Ouderrol

8 Oktober 2009 - Eindhoven

Iedereen die in zorg, welzijn of onderwijs met ouders of kinderen werkt, komt ze wel eens tegen: Kinderen die de rol van ouder hebben aangenomen. Sommige kinderen zorgen voor een ouder omdat deze een beperking heeft, een psychiatrisch probleem heeft, verslaafd is of op een andere manier afhankelijk zijn van hulp en ondersteuning. Vooral wanneer het kind uit een eenoudergezin komt, kan de zorgende ouder vaak het ouderschap niet delen met een andere volwassene. Het risico ontstaat dan dat gesprekken en verantwoordelijkheden niet worden gedeeld tussen twee ouders, maar tussen de ouder en het kind. Deze zogenaamde parentificatieproblematiek maakt vervolgens het kind-zijn onmogelijk en beperkt het kind in zijn ontwikkeling. Op deze studiedag zal

een vijftal terzake deskundige sprekers, onder wie dr. Alice van der Pas, dit onderwerp vanuit verschillende invalshoeken belichten.

*Voor meer informatie en inschrijving zie:
<http://www.congresburo.com/agenda.php?id=4>.*

Omgaan met Agressie en Intimidatie

8 oktober 2009 - Eindhoven

Hoe vaak gebeurt het niet dat cliënten, leerlingen, patiënten of hun familie op intimiderende wijze met professionals omgaan? Omgaan met agressie kan vertaald worden in omgaan met grensoverschrijdend gedrag. Daarmee is een duidelijke aanpak te definiëren: het bewaken van je grenzen en je persoonlijke ruimte. Deze aanpak is onder te verdelen in drie stappen, namelijk de situatie goed inschatten, je eigen houding en gedrag controleren en effectief communiceren.

Naast het behandelen van een theoretische basis over agressievormen gaan de twee (ervarings)deskundige trainers in deze training ook concreet oefenen om te ervaren hoe je als persoon op agressie reageert en hoe je die reactie naar effectief gedrag kunt ombuigen.

*Voor meer informatie en inschrijving zie:
<http://www.congresburo.com/agenda.php?id=3>.*

Huiselijk geweld en kindermishandeling

Datum: 16 november 2009

Plaats: De Reehorst, Ede

Zodra de Wet meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling is aangenomen, moeten alle professionals de meldcode gaan gebruiken. Wat betekent dit voor je werk? Tegen welke dilemma's

loop je aan? Wat kun je zelf doen om het geweld te stoppen? Welk zorgaanbod is er na een melding? Op dit congres staan deze vragen centraal in presentaties, interactief theater, discussies, workshops en een informatiemarkt!

Op dit congres kunnen professionals, managers, beleidsmakers en onderzoekers werkzaam in welzijn, preventie, (jeugd)gezondheidszorg, onderwijs, opvang, hulpverlening en de strafrechtketen, informatie en praktische oplossingen vinden.

*Het programma vindt u op www.huiselijkgeweld.nl.
Hier kunt u zich ook inschrijven.*

(On)vrijwillig ingrijpen in gezinnen

Datum: 18 november 2009

Plaats: In de Driehoek, Utrecht

Het aantal uithuisplaatsingen neemt toe, evenals het aantal incidenten waarbij ingrijpen noodzakelijk is. Toch blijft de besluitvorming rondom uithuisplaatsing onoverzichtelijk. Na het Savanna drama is de angst groot onder hulpverleners om aansprakelijk gesteld te worden. Wat kan er gedaan worden voordat er daadwerkelijk een rechter aan te pas komt? En weet u wie er precies verantwoordelijk is voor welke beslissing?

Verkrijg meer inzicht in het bieden van vrijwillige en onvrijwillige hulp en de besluitvorming rondom uithuisplaatsing. Met dit programma kunt u de volgende dag aan de slag binnen uw organisatie!

U kunt zich inschrijven voor de ochtend, middag of hele dag:

- Ochtend - vrijwillige hulp aan gezinnen.
- Middag - onvrijwillige hulp aan gezinnen.

Informatie? Inschrijven? Ga naar www.medilex.nl.

Publicaties

"Balans in de jeugdzorg?"

A. Pont, Groeneweg-advies. - Utrecht : Nederlands Jeugdinstituut (NJI), 2009

Samenvatting: Frans Kauffman, orthopedagoog en oud-directeur van een jeugdzorginstelling, heeft het Procesgestuurd Instrument ontworpen. Instellingen kunnen dit instrument inzetten om tot een balans te komen tussen de aandacht voor regels en procedures, en aandacht voor de cliënt en de professionele uitvoering van de hulpverlening. Dit rapport doet verslag van een praktijkproef met het instrument. Ook wordt onderzocht wat het instrument toevoegt aan bestaande instrumenten die gericht zijn op verbetering van de processen binnen een organisatie.

U kunt deze publicatie downloaden via www.jeugdzorginlimburg.nl > Infobulletin.

Handboek sneller zorg voor jeugd

K. Diephuis; F. Dronkers; J. Janssen; ... [et al.]. - Hoogmade; Utrecht : Partners in Jeugdbeleid; Kwaliteitsinstituut voor de gezondheidszorg CBO, 2009

Samenvatting: In het Doorbraakproject Versnelling in de jeugd-ggz hebben veertien teams voor poliklinische jeugdpsychiatrie een forse verlaging van de wacht- en doorlooptijden gerealiseerd door de zorg aan kinderen met psychische problemen slimmer te organiseren. Dit handboek beschrijft de Doorbraakmethode, verstrekt kennis over slimmer organiseren en toont hoe de veertien teams deze kennis in de praktijk toepasten.

Op de website www.jeugdzorginlimburg.nl > Infobulletin vind u het volledige handboek.

Colofon

Uitgever

Infobulletin is een uitgave van het Service.jz in Limburg.

In het Infobulletin worden de regionale, provinciale en landelijke wetenswaardigheden die voor de jeugdzorg op dat moment van belang zijn gepubliceerd.

Re(d)actie adres :

Jo Hansenstraat 2
6041 GG Roermond

Telefoon : 0475 35 17 00
Telefax : 0475 35 17 01
Email : mail@servicepuntjz.nl

www.jeugdzorginlimburg.nl

Abonnement

Voor kopieer- en verzendkosten wordt € 26,= per jaar gerekend.

Een abonnement wordt automatisch verlengd, tenzij schriftelijk voor 1 december van het lopende jaar is opgezegd.

Oplage

300

Inhoudsopgave :

'Ieder kind een talent!' 2010	1
Provinciaal Nieuws	2
Limburgs parlement positief	3
Leerstoelen jeugdzorg	3
Jeugdzorgbudget 2010	4
Bestuurscrises	5
Ondersteuning Centra voor Jeugd en Gezin verlengd	5
Limburgs jeugdbeleid in de pers	6
Landelijk Nieuws	8
Jeugd en gezin 2010	8
Doelstellingen jeugdzorg in gevaar.	9
Wegwerken wachtlijsten moet	11
Pleegouders niet langer gekort	11
Jeugdzorg moet beroep doen op ooms en tantes	12
Jeugdwerkloosheid is prioriteit in 2010	13
Wegdrukeffect bedreigt laagopgeleide jongeren	13
Extra geld voor scholieren met veel problemen	14
Extra geld voor campussen probleemjongeren	14
Project RAP (Regeldruk AanPak)	15
Cliënten op weg in de jeugdzorg	15
Licht gehandicapte jeugd wacht op behandelplek	16
Marokkaanse jongens: minder ernstige delicten	16
Justitie start proeven aanpak criminele jongeren	17
Gedragsproblemen bij jongeren achterstandsgebied	17
Verlofbeleid PIJ-jongeren moet beter	17
Jongeren met psychische stoornissen in JJI's	18
Afname in communicatie voorspelt criminaliteit	19
Deelname ouders aan vragenlijsten altijd vrijwillig	19
Ouders tevreden over basisonderwijs	20
Samenbrengen organisaties	21
HKZ raakt subsidie kwijt	21
Deskundigheid	22
Publicaties	23